

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νόμιμη μετανάστευση»

(2017/C 185/13)

Εισηγητής:	ο κ. Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), Περιφερειάρχης Δυτικής Πομερανίας
Έγγραφο αναφοράς:	πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδικευσης
	COM(2016) 378 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 2 στοιχείο η)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«τίτλοι σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων, εκδοθέντα από αρμόδια αρχή διά των οποίων πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης που έπεται της δευτεροβάθμιας ή ισοδύναμου προγράμματος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται ως ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το κράτος στο οποίο βρίσκεται, εφόσον οι σπουδές που χρειάστηκαν για την απόκτηση των προσόντων αυτών διήρκεσαν τουλάχιστον τρία έτη και αντιστοιχούν τουλάχιστον σε ISCED 2011 επίπεδο 6 ή στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (EQF) επίπεδο 6, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.	«τίτλοι σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων, εκδοθέντα από αρμόδια αρχή διά των οποίων πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης που έπεται της δευτεροβάθμιας ή ισοδύναμου προγράμματος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται ως ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το κράτος στο οποίο βρίσκεται, εφόσον οι σπουδές που χρειάστηκαν για την απόκτηση των προσόντων αυτών διήρκεσαν τουλάχιστον τρία έτη και αντιστοιχούν τουλάχιστον σε ISCED 2011 επίπεδο 6 ή στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (EQF) επίπεδο 6, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Στην περίπτωση ατόμων που υπάγονται στο καθεστώς του πρόσφυγα ή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας, διαμένουν στην ΕΕ και δεν διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα για την πιστοποίηση των τυπικών προσόντων τους, τα κράτη μέλη διεξάγουν ενδεδειγμένες συμπληρωματικές διαδικασίες για τη διακρίβωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και του επιπέδου τους

Αιτιολογία

Κρίνεται απαραίτητο να επαναπροσδιορίσει αυτή η έννοια, έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός προσφύγων ενδέχεται να μην μπορεί να αποδείξει εγγράφως τα επαγγελματικά του τυπικά προσόντα. Οι προτεινόμενες διατάξεις της οδηγίας απαιτούν μια πολύ πιο ελαστική από την υπάρχουσα προσέγγιση. Εν προκειμένω, η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στα ήδη υφιστάμενα έγγραφα που συγκεντρώνουν την πείρα στο ζήτημα αυτό, και ιδίως το υπό εκπόνηση έγγραφο με τίτλο «A Skills Profile Tool Kit for Third Country Nationals» («Εγχειρίδιο δεξιοτήτων για τους υπηκόους τρίτων χωρών»), το οποίο περιλαμβάνεται στο Νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη. Επίσης προτείνεται η αξιοποίηση της σχετικής πείρας των περιφερειών της ΕΕ.

Τροπολογία 2

Άρθρο 2 στοιχείο θ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες»: οι δεξιότητες που πιστοποιούνται με επαγγελματική πείρα τουλάχιστον τριών ετών, επιπέδου ανάλογου με τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες είναι σχετικές με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας ή τη δεσμευτική προσφορά εργασίας.	«υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες»: οι δεξιότητες που πιστοποιούνται με επαγγελματική πείρα τουλάχιστον τριών ετών, επιπέδου ανάλογου με τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες είναι σχετικές με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας ή τη δεσμευτική προσφορά εργασίας. Στην περίπτωση ατόμων που υπάγονται στο καθεστώς του πρόσφυγα ή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας, διαμένουν στην ΕΕ και δεν διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα για την πιστοποίηση των τυπικών προσόντων τους, τα κράτη μέλη διεξάγουν ενδεδειγμένες συμπληρωματικές διαδικασίες για τη διακρίβωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και του επιπέδου τους.

Αιτιολογία

Όμοια με αυτήν του προηγούμενου σημείου.

Τροπολογία 3

Άρθρο 6 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν αίτηση για μπλε κάρτα της ΕΕ προκειμένου να εξασφαλισθούν δεοντολογικές προσλήψεις σε τομείς που πάσχουν από έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού στις χώρες καταγωγής.	Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν αίτηση για μπλε κάρτα της ΕΕ προκειμένου να εξασφαλισθούν δεοντολογικές προσλήψεις σε τομείς που πάσχουν από έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού στις χώρες καταγωγής. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι πτυχές της ηθικής διάστασης, τα κράτη μέλη στηρίζονται σε διεθνή πρότυπα, όπως για παράδειγμα τα πρότυπα που εκπόνησε ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) ή ο μηχανισμός παρακολούθησης IRIS.

Αιτιολογία

Όσον αφορά την επιλογή εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης τα ηθικά ζητήματα έχουν ιδιαίτερη σημασία. Και τούτο γιατί η ζήτηση από πλευράς Ευρωπαίων εργοδοτών συχνά αφορά εκείνα τα επαγγέλματα για τα οποία είναι σε μεγάλη ανεπάρκεια και επίσης αναγκαία στις τρίτες χώρες. Η μαζική και ανεξέλεγκτη η εκροή τέτοιων δεξιοτήτων μπορεί να οδηγήσει σε μακροχρόνια επιδείνωση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης στις χώρες προέλευσης και στην εκ των πραγμάτων αύξηση των μεταναστευτικών τάσεων. Προτείνεται οι διατάξεις που αφορούν το θεμιτό των προσλήψεων να συμπληρωθούν με τις πρακτικές αρχές που έχουν ορίσει, μεταξύ άλλων, διάφοροι διεθνείς οργανισμοί. Υπό αυτήν την έννοια, αξίζει να δοθεί έμφαση στην πρωτοβουλία «Α Private Public Alliance for Fair and Ethical Recruitment» («Συμμαχία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα για δίκαιες και θεμιτές προσλήψεις») και το σύστημα επίβλεψης IRIS υπό τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΙΟΜ).

Τροπολογία 4

Άρθρο 12 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να προβλέψουν διαδικασίες αναγνώρισης για εργοδότες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τη διοικητική πρακτική για τους σκοπούς της εφαρμογής απλουστευμένων διαδικασιών για τη χορήγηση μπλε κάρτας της ΕΕ. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να προβλέψει διαδικασίες αναγνώρισης, παρέχει σαφείς και διαφανείς πληροφορίες στους σχετικούς εργοδότες όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τους όρους και τα κριτήρια έγκρισης, την περίοδο ισχύος της αναγνώρισης και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τους όρους, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ανάκλησης ή μη ανανέωσης, καθώς και ενδεχόμενων κυρώσεων που εφαρμόζονται.	Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να προβλέψουν διαδικασίες αναγνώρισης για εργοδότες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τη διοικητική πρακτική για τους σκοπούς της εφαρμογής απλουστευμένων διαδικασιών για τη χορήγηση μπλε κάρτας της ΕΕ. Στα κριτήρια αυτά θα συνεκτιμώνται οι ηθικές παράμετροι της διαδικασίας πρόσληψης (ιδίως όσον αφορά την πείρα του εκάστοτε επιχειρηματία στην απασχόληση εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών), και θα καταρτιστεί ένας κατάλογος επιχειρήσεων με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να προβλέψει διαδικασίες αναγνώρισης, παρέχει σαφείς και διαφανείς πληροφορίες στους σχετικούς εργοδότες όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τους όρους και τα κριτήρια έγκρισης, την περίοδο ισχύος της αναγνώρισης και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τους όρους, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ανάκλησης ή μη ανανέωσης, καθώς και ενδεχόμενων κυρώσεων που εφαρμόζονται.

Αιτιολογία

Προτείνεται να προστεθούν ειδικές προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο καθεστώς του «πιστοποιημένου εργοδότη», με κριτήριο την τοπική και περιφερειακή διάσταση καθώς και τις ηθικές πτυχές της πρόσληψης. Η ΕτΠ προτείνει να συνταχθεί ένας κατάλογος όσον επιχειρήσεων ωφελούνται από τις απλοποιημένες διαδικασίες, σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Επίσης, εισηγείται να λαμβάνονται υπόψη οι ηθικές πτυχές της πρόσληψης.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Γενικές συστάσεις

1. επικροτεί τις προσπάθειες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ υπέρ της εξασφάλισης επαρκούς προσφοράς εργατικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης μέσα από την ενίσχυση των κοινών προτύπων της ΕΕ και των διαδικασιών για την πρόσβαση των μεταναστών στην αγορά εργασίας της ΕΕ. Σε αυτό το περίγραμμα, οι προτεινόμενες λύσεις αποτελούν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και συνάμα τουλάχιστον μια εν μέρει απάντηση στις επικρίσεις εις βάρος της ισχύουσας οδηγίας·
2. θεωρεί ότι η προαγωγή και δημιουργία αποτελεσματικών νόμιμων διόδων εισροής υπηκόων τρίτων χωρών εφοδιασμένων με τα απαραίτητα έγγραφα πρέπει να αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της μεταναστευτικής πολιτικής σε επίπεδο τόσο ΕΕ όσο και μεμονωμένων κρατών μελών και περιφερειών. Σε αυτό το πλαίσιο, η βελτίωση του νομικού πλαισίου για τους υψηλής ειδίκευσης εργαζόμενους αποτελεί σημαντικό μέρος της αναγκαίας ανάπτυξης ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ που θα βασίζεται στις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των διεθνών υποχρεώσεων και της αλληλεγγύης·
3. είναι της άποψης ότι ο μακροπρόθεσμος στόχος της ΕΕ να παραμείνει ανταγωνιστικός παράγοντας παγκοσμίως απαιτεί τη δημιουργία και την τροποποίηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την προσέλκυση τόσο ανθρώπινου κεφαλαίου όσο και χρηματοπιστωτικών επενδύσεων από τρίτες χώρες. Το τελευταίο αυτό στοιχείο είναι σημαντικό για κάθε οικονομικό σύστημα που αποσκοπεί στην αναβάθμιση της καινοτομίας, της τεχνολογίας και της ανταγωνιστικότητας. Ωστόσο, έχει ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά το δημογραφικό ζήτημα που αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη, και τα προβλήματα στις αγορές εργασίας της ΕΕ·
4. σημειώνει ότι ήδη η ΕΕ έχει να αντιμετωπίσει τη δομική έλλειψη εργαζομένων σε ορισμένους κλάδους, και ότι η ανεπάρκεια αυτή αναμένεται να οξυνθεί εξαιτίας των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων. Ταυτόχρονα, στις μέρες μας η ΕΕ χάνει τον αγώνα εξεύρεσης ταλέντων από παγκόσμιους ανταγωνιστές όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς ή η Αυστραλία·

5. επισημαίνει ότι τα μέτρα για την προσέλκυση εργαζομένων από τρίτες χώρες δεν μπορούν και δεν πρέπει να υποκαταστήσουν τις ευρείας κλίμακας και μακροπρόθεσμα προγραμματισμένες επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των πολιτών και των κατοίκων της ΕΕ. Λαμβανομένου υπόψη ότι πολλές χώρες, ιδίως της Ανατολικής Ευρώπης, βρίσκονται αντιμέτωπες με το φαινόμενο της «διαρροής εγκεφάλων» (εκροή ειδικευμένων εργαζομένων), που θέτει τη χώρα/περιφέρεια σε κίνδυνο απερίμωσης και αποδημίας διανοομένων, οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει —περισσότερο απ' ό,τι συμβαίνει μέχρι σήμερα— να είναι προσανατολισμένες στα επαγγέλματα που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας ή τα οποία παρουσιάζουν ελλείψεις και θα πρέπει να αναπτυχθούν συγκεκριμένα μέτρα στους τομείς αυτούς για την υποστήριξη των ατόμων που επιθυμούν να σπουδάσουν τα συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα·
6. επιδοκιμάζει μεν την ευρεία διαβούλευση, η οποία συνόδευσε την εκπόνηση της παρούσας εκδοχής της οδηγίας, αλλά εκφράζει την ανησυχία της, καθότι η εν λόγω διαδικασία έγινε σε περιορισμένη περιφερειακή κλίμακα και με μικρή συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, οι οποίες έχουν καλύτερη γνώση των αναγκών των τοπικών και περιφερειακών αγορών εργασίας·
7. επισημαίνει επίσης ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν ιδιαίτερα καθοριστικό ρόλο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών στους μετανάστες σε ό,τι αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και άλλες διαστάσεις της ένταξής τους (εκπαίδευση, στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λπ.)·
8. υπογραμμίζει τον ουσιώδη ρόλο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ σε περιφερειακό επίπεδο στον εντοπισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας, καθώς και στον καθορισμό των προϋποθέσεων για την εφαρμογή διαδικασιών διασφάλισης (τεστ αγοράς εργασίας). Πάντως, τα θεσμικά αυτά όργανα θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία θετικού κλίματος για τα προτεινόμενα μέτρα, καθώς και στη σύνθεση της κρίσιμης μάζας που χρειάζεται για την περαιτέρω ανάδειξη της διαδικασίας της μπλε κάρτας·

Αξιολόγηση του ισχύοντος καθεστώτος

9. σημειώνει ότι οι λύσεις που δόθηκαν το 2009 ήταν κατώτερες των προσδοκιών και αυτό γιατί, μεταξύ άλλων, επιτράπηκε η συνύπαρξη των εθνικών συστημάτων με εκείνα που προέβλεπε η οδηγία·
10. επισημαίνει ότι οι προηγούμενες εμπειρίες από την εφαρμογή της διαδικασίας της μπλε κάρτας έδειξαν ότι, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσπαθεί να δώσει στη μεταναστευτική πολιτική και στα μέτρα ανά κλάδο μια ενωσιακή διάσταση, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να επιδιώκουν τη διατήρηση και την προώθηση των δικών τους εθνικών μέτρων·
11. σημειώνει ότι στους κανονισμούς που θεσπίστηκαν το 2009 πολλές από τις ανάγκες και τις προσδοκίες τόσο των μεταναστών όσο και των εργοδοτών δεν εκπληρώθηκαν και, αντ' αυτού, διατηρήθηκε ένα κατακερματισμένο σύστημα στην ΕΕ, με συνολική έλλειψη δικαιωμάτων για τους εργαζόμενους υψηλής εξειδίκευσης και τις οικογένειές τους, γεγονός που είχε υψηλό κόστος για τους αιτούντες, τους εργοδότες και τις εθνικές διοικήσεις των κρατών μελών, αλλά και χαμηλή προβολή του συστήματος εκτός της ΕΕ με αποτέλεσμα, συνολικά, αυτή η προσφορά να παραμείνει μη ελκυστική·

Τα προτεινόμενα μέτρα, οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι και ελλείψεις

12. επικροτεί τις προτάσεις για τη μείωση του ορίου εισοδήματος, τη χρήση μέσων υπέρ της εσωτερικής κινητικότητας, της διευκόλυνση της απόκτησης μακροχρόνιας άδειας παραμονής, καθώς για να ληφθούν υπόψη όσοι μετανάστες διαμένουν ήδη στην ΕΕ·
13. Διερωτάται αν, δεδομένου του αυξανόμενου ανταγωνισμού προσέλκυσης ταλέντων, πρέπει να εξεταστεί η εισαγωγή στο ευρωπαϊκό σύστημα μετανάστευσης στοιχείων ενός συστήματος με βάση την προσφορά/συστήματος μορίων (PBS) ή ενός υβριδικού συστήματος, στα πρότυπα των πιο αποτελεσματικών χωρών στην προσέλκυση εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης (Αυστραλία, Καναδάς)·
14. υπογραμμίζει ότι για τα άτομα υψηλής ειδίκευσης ιδιαίτερη βαρύτητα κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης έχουν παράμετροι όπως οι επαγγελματικές προοπτικές, η ευκολία πρόσβασης στον εξοπλισμό, η γλώσσα επικοινωνίας και πόσο συναφές είναι το αντικείμενο της εργασίας με τα προσόντα τους. Η ΕτΠ εκφράζει την ανησυχία ότι, στα προτεινόμενα μέτρα, τα εν λόγω ζητούμενα δεν συνεκτιμώνται σε μεγάλο βαθμό·
15. επικροτεί την παραδοχή ότι η μπλε κάρτα μπορεί να χορηγείται, όχι μόνο στους εργαζομένους που φθάνουν στην επικράτεια της ΕΕ, αλλά και σε όσους βρίσκονται ήδη στην ΕΕ·

16. την ίδια στιγμή, ωστόσο, αναφέρει ότι είναι απαραίτητο να διευκρινιστούν οι λόγοι για τους οποίους θα πρέπει η επιλογή αυτή να είναι διαθέσιμη μόνο στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες. Η προτεινόμενη οδηγία αποκλείει ρητά αυτή τη δυνατότητα για τους εποχικούς και τους αποσπασμένους εργαζομένους, καθώς και για όσα άτομα εκκρεμεί ακόμη η διαδικασία αναγνώρισης της ιδιότητας του πρόσφυγα. Παρότι κατανοεί το πολιτικό πλαίσιο αυτής της απόφασης, η ΕτΠ επισημαίνει ότι, εφόσον ανοίξει ο δρόμος των προσλήψεων σύμφωνα με τα προσόντα που ισχύουν και για άλλες κατηγορίες διαμενόντων στην επικράτεια της ΕΕ, θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο σταθερές προοπτικές για τους ενδιαφερόμενους μετανάστες και τους εργοδότες και, συνεπώς, σε καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου.
17. σημειώνει ότι τα μέτρα υπέρ της πρόσληψης υπηκόων τρίτων χωρών σε επαγγέλματα που απαιτούν υψηλού επιπέδου δεξιότητες πρέπει να έχουν ως στόχο, όχι μόνο την προσέλκυση μεταναστών, αλλά και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη βελτίωση των προοπτικών της παραμονής τους στην ΕΕ και της αποτελεσματικής ένταξής τους.
18. υποστηρίζει ότι το θέμα της πρόσληψης ατόμων υψηλής ειδίκευσης πρέπει να προσεγγιστεί συνολικά και διεξοδικά με βάση τη λογική της μεταναστευτικής διαδικασίας, δηλαδή από τη στελέχωση, την αποδοχή και τον εντοπισμό των προσόντων έως την την αποτελεσματική ένταξη και ενδεχόμενη ελεύθερη κυκλοφορία εντός της αγοράς εργασίας της ΕΕ.
19. όσον αφορά τα προτεινόμενα μέτρα, κρίνει απαραίτητο να αναπτυχθεί ενιαία και κοινώς αποδεκτή μέθοδος συλλογής δεδομένων σχετικών με τη ζήτηση σε προσωπικό υψηλής ειδίκευσης σε ποικίλους κλάδους και σε διάφορες αγορές εργασίας. Η δημιουργία μηχανισμών που εξασφαλίζουν αποτελεσματικότερη απ' ό,τι σήμερα πλήρωση των κενών στις αγορές εργασίας των κρατών μελών προϋποθέτει την περαιτέρω ανάπτυξη πρωτοβουλιών όπως η πύλη EURES, το EuroPass και οι δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του νέου θεματολογίου δεξιοτήτων, που θα παρέχουν την ευκαιρία να έρχονται σε επαφή οι εργοδότες που αναζητούν άτομα με υποψήφιους εργαζομένους με τις κατάλληλες δεξιότητες. Τονίζει δε τον εν δυνάμει σημαντικό ρόλο των ευρωπαϊκών περιφερειών στη συλλογή αυτού του είδους των δεδομένων.
20. εκφράζει την ανησυχία κατά πόσον στα προτεινόμενα μέτρα συνεκτιμώνται επαρκώς οι νεαροί πτυχιούχοι, των οποίων τα έσοδα μπορεί να αποδειχθούν ανεπαρκή για την ικανοποίηση των κριτηρίων που ορίζονται στην οδηγία.
21. υπογραμμίζει ότι η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων —και οι πρακτικές πτυχές αυτής της διαδικασίας— θα είναι ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση όσων για πρώτη φορά θα μπορούσαν ενδεχομένως να υπαχθούν στο καθεστώς των αναγνωρισμένων προσφύγων και των ατόμων που υπάγονται σε καθεστώς επικουρικής προστασίας. Δεν αποκλείεται για τα εν λόγω άτομα η κατοχύρωση των επαγγελματικών προσόντων να είναι εξαιρετικά δύσκολη και περίπλοκη. Δεν αποκλείεται για τα εν λόγω άτομα η κατοχύρωση των επαγγελματικών προσόντων να είναι εξαιρετικά δύσκολη και περίπλοκη.
22. τονίζει ότι τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με την πρόσληψη εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης από τρίτες χώρες θα πρέπει να τύχουν μεγαλύτερης προσοχής, καθώς και ότι πρέπει να αναπτυχθούν αποτελεσματικότερες μέθοδοι πρόσληψης της φυγής υψηλά καταρτισμένων από τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες με ήδη χαμηλά επίπεδα ανθρώπινου δυναμικού.
23. ζητείται να διεξαχθεί διεξοδική και αξιόπιστη ανάλυση της εκροής εργατικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης από τρίτες χώρες και του δυναμικού αντικτύπου της φυγής εγκεφάλων. Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ανάληψη κοινής δράσης —τόσο από την ΕΕ και από τις χώρες καταγωγής των μεταναστών—, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της μετανάστευσης και να εξευρεθούν —στο μέτρο του δυνατού— λύσεις αμοιβαία επωφελείς (για τις χώρες καταγωγής, τις χώρες προορισμού, καθώς και τους ίδιους τους μετανάστες).
24. παρατηρεί ότι η μετανάστευση είναι ένα σύνθετο και πολυεπίπεδο φαινόμενο, στο οποίο επιδρούν καθοριστικά τόσο οι χώρες προορισμού όσο καταγωγής των μεταναστών. Μεταξύ άλλων, ως προς τα προαναφερθέντα ηθικά ζητήματα, ζητεί να υπάρξει πιο ουσιαστικός διάλογος και στενότερη συνεργασία μεταξύ των οργάνων της ΕΕ και των αρχών από τις χώρες καταγωγής και διέλευσης, καθώς και σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Λαμβάνοντας ως βάση τα μέσα του δημόσιου διεθνούς δικαίου, τούτη η συνεργασία θα πρέπει να βασιστεί στα ήδη υπάρχοντα όργανα και δομές όπως η ΕΤΠΣ, η ΔΠΤΑΑΕΣ, η Επιχειρησιακή Ομάδα για την Ουκρανία, οι μεικτές συμβουλευτικές επιτροπές και οι ομάδες εργασίας. Όσον αφορά δε την υποστήριξη των μηχανισμών κυκλικής μετανάστευσης, πρέπει να αξιοποιηθεί η πείρα του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
25. θεωρεί ότι η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας, καθότι από μόνα τους τα κράτη μέλη αδυνατούν να επιτύχουν τον στόχο —τον διεθνή ανταγωνισμό, δηλαδή, για την πρόσληψη εργαζομένων υψηλών δεξιοτήτων—, αλλά, λόγω της κλίμακας, μπορούν να το καταφέρουν καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ. Τα προτεινόμενα μέτρα δεν υπερβαίνουν αυτό που είναι αναγκαίο για τη βελτίωση της ικανότητας της ΕΕ να προσελκύει και να διατηρεί στο εσωτερικό της υπηκόους τρίτων χωρών με υψηλή ειδίκευση, καθώς και για την ενίσχυση της κινητικότητάς τους και της κυκλοφορίας από τη μία θέση εργασίας στην άλλη στα διάφορα κράτη μέλη· παράλληλα, αφήνουν ορισμένη ευελιξία στα κράτη μέλη για να προσαρμόσουν το σχετικό καθεστώς στις εγχώρια πραγματικότητα. Επομένως, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

Ο ρόλος των περιφερειών

26. υπογραμμίζει με έμφαση ότι οι κοινωνικοοικονομικές προεκτάσεις της μετανάστευσης, όπως η επίδρασή της στη λειτουργία των αγορών εργασίας, στο κοινωνικό ή το πολιτισμικό γίνεσθαι, γίνονται πιο αισθητές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ομοίως, αν θα μπορούσε η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε συνολικό επίπεδο να θεωρηθεί ως μια αφηρημένη έννοια, έχει καίρια σημασία να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας στις ευρωπαϊκές πόλεις περιφέρειες, με βάση το έργο που πραγματοποιούν μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και ο τριτογενής τομέας σε καθημερινή βάση·
27. επισημαίνει ότι με τη συμπερίληψη της περιφερειακής προοπτικής στην προβληματική για τις προτεινόμενες λύσεις αναδεικνύονται διάφορες παραδοξότητες. Μία από αυτές έγκειται στο γεγονός ότι, μολονότι οι πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες είναι αυτές που προσελκύουν τους μετανάστες υψηλής ειδίκευσης, η παρουσία τους ίσως είναι προτιμότερη σ' αυτές τις περιοχές που δεν είναι σε θέση να προσφέρουν αυτές τις ελκυστικές συνθήκες εργασίας και διαμονής·
28. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διατήρηση των προληπτικών διαδικασιών που είναι δυνατόν να ακολουθηθούν σε περίπτωση επιδείνωσης της κατάστασης στην αγορά εργασίας της εκάστοτε χώρας·
29. θα ήθελε να αναδείξει, σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών, την ξεχωριστή σημασία ενός ζητήματος που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θίγει επαρκώς, δηλαδή πώς θα ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων ενσωμάτωσης και πώς θα αξιοποιηθούν οι ορθές πρακτικές εν προκειμένω·
30. προτείνει να ληφθεί υπόψη ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών εταιρών σε διάφορα επίπεδα, π.χ. όσον αφορά: τη δημιουργία απλοποιημένων εμπειρικών συστημάτων (fast-track) με τη συνεργασία των περιφερειών, των κρατών και του ιδιωτικού τομέα· την αποτελεσματική ανταλλαγή ορθών πρακτικών –ιδίως ως προς την αναγνώριση των προσόντων– και τον περιορισμό των δομικών αναντιστοιχιών και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ενσωμάτωσης· καθώς και την εφαρμογή λύσεων για την όσο το δυνατό καλύτερη αντιστοίχιση των τυπικών προσόντων με τις ανάγκες των τοπικών και περιφερειακών αγορών·
31. Τονίζει την ανάγκη καθιέρωσης μιας πιο άμεσης σχέσης με τις επιχειρήσεις στον τομέα της επικοινωνίας, επιδιώκοντας τη συμμετοχή τους στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην εργασιακή ένταξη.

Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA
